

ST·OLAV

K A T O L S K T I D S S K R I F T

• F R A M K R I S T M E N N F R A M •

6 2 Å R G A N G

19. OKTOBER 1950

A V I N N H O L D E T : NR.
HVORFOR FORFØLGES VI? - DEN KATOLSKES KIRKES
STILLING TIL KRISTI MOR - FRANSKE ÅNDSPROFILER 37
V. - HØYTIDSDAGER I ENGLAND - PAVE PIUS XII
TALER TIL ENGELSKES KATOLIKKER - FRANSISK-
NERNE TIL KRISTIANSAND - UNGDOMSDAGEN. 38
NESTE NUMMER KOMMER 2. NOVEMBER 1950.

VÅRE KIRKER på søn- og helligdager

OSLO

St. Olavs kirke, Akersv. 1.
Sokneprestkontoret, tlf. 41 41 61
(Prestegrd. og Biskopen 42 52 87).
Kl. 7: Stille messe.
Kl. 8.15: Fromesse m. preken.
Kl. 9.45: Low Mass. English Sermon.
Kl. 11: Høgmesse m. preken.

St. Hallvards kirke, Urtegt. 29.
Soknepresten, tlf. 68 03 68.
Kl. 8: Fromesse.
Kl. 10.30: Høgmesse m. preken.

St. Dominikus kirke, Neuberggt. 15.
Dominikanerne, tlf. 44 23 24.
Kl. 8.15: Fromesse.
Kl. 10.30: Høgmesse m. preken.

Jesu Hjerte kapell, Nyv. 17, Stabekk.
Soknepresten, tlf. 53 77 35.
Kl. 9.05: Fromesse.
Kl. 10.30: Høgmesse.

Grefsen kapell, Gladsveg 23.
Prestegården, tlf. 37 45 90.
Kl. 9.30: Høgmesse.

Vår Frue Villas kapell,
Montebello, Smestad.
Prestegården, tlf. 55 81 21.
Kl. 8.30: Høgmesse.

ARENDAL:

St. Franciskus kirke, Tyholmen.
Soknepresten, tlf. 2209.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.45: Høgmesse.

BERGEN:

St. Paul kirke, Christiesgt. 16.
Soknepresten, tlf. 15 410.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.30: Høgmesse.

DRAMMEN:

St. Laurentius kirke, Cappelens gt. 1.
Soknepresten, tlf. 2019.
Kl. 8.30: Fromesse. Kl. 10.30: Høgm.

FREDRIKSTAD:

St. Birgitta kirke.
Soknepresten, tlf. 1438.
Kl. 8.15: Ottesang. Kl. 10.30: Høgm.

HALDEN:

St. Peter kirke, Kr. V.s pl. 1.
Soknepresten, tlf. 1168.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.30: Høgmesse.

HAMAR:

St. Torfinn kirke, Torggt. 113.
Soknepresten, tlf. 1751.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 11: Høgmesse.

HAUGESUND:

St. Josef kirke, Haraldsgt.
Soknepresten, tlf. 3195.
Kl. 8.30: Fromesse. Kl. 11: Høgmesse.

HØNEFOSS:

St. Theresia kirke, Vesterntangen.
Soknepresten, tlf. 266.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.30: Høgmesse.

KRISTIANSAND S.:

St. Ansgar kirke, Kirkegt. 3.
Soknepresten, tlf. 4225.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.30: Høgmesse.

PORSGRUNN:

Vor Frue kirke, Sverresgt.
Soknepresten, tlf. 644.
Kl. 7.45: Fromesse. Kl. 10.30: Høgm.

STAVANGER:

St. Svithun kirke, Dronningsgt. 8.
Soknepresten, tlf. 25534.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.30: Høgmesse.

SYLLING:

St. Hallvard kapell.
Presteboligen, tlf. 9028.
Kl. 9.30: Høgmesse.

TØNSBERG:

St. Olavs kapell.
Soknepresten, tlf. 2238.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.30: Høgmesse.

St. Olavs Menighet, Oslo

MENIGHETSRETRET i bededags-
uken. Leder: sokneprest dr. G. *Gorisen*
fra Bergen.

Tirsdag 31. okt., torsdag 2. og fredag
3. nov.: kl. 19 andakt med preken.
Onsdag 1. nov.: fra kl. 16—19 tilbe-
delse med korte prekener kl. 16, 17
og 18.

Søndag 5. nov.: kl. 8.15 pontifikal
høymesse med preken av *Biskopen*,
gregoriansk allsang og menighetens
felleskommunion. Kl. 19: Kompletorium.
Deretter festmøte i forenings-
lokalet med foredrag av pater *Finn*
D. Thorn: «Dogmet om Jomfru Maria's
opptagelse i himmelen.» Biskop
Mangers forteller om høytidelighetene
i Rom.

St. Olavs-laget i Oslo

holder i år sin **UTLØDNING** 18.
og 19. nov. En del av overskuddet
skal nyttes til Foreningslokalet,
resten vil gå til vårt «Kirkefond»
for ny dør i St. Olavs-kirken.
Vi trenger større gjenstander til
basaren og riktig mange små gjen-
stander til lyn-lotteriet, og håper
på menighetens velvilje. Gaver
mottas med takk og kan innleveres
i Prestegården, Akersveien 5.
for **ST. OLAVS-LAGET**
Dag Jensen (form.).

St. Olavs Forbunds Hovedstevne

skal holdes i Oslo den 3., 4. og 5.
november. I den anledning kom-
mer en del representanter utenbys
fra. — Er det noen av våre tros-
feller som har anledning til å gi en
eller flere av disse husly, var vi
takknemlig for å få underretning
herom. Underretning kan også gis
sokneprestene.

f. Arrangementskomitéen
Dag Jensen (form.) Ullevålsv. 4.

ST. OLAV

Redaktør:

Dr. theol. I. Hansteen Knudsen.
Telefon 42 37 43. Akersv. 5, Oslo.

Redaksjon og ekspedisjon:

Akersv. 5 I. Telefon 42 37 43.
St. Olavs eksp. og forlag: 9.30—16,
unntatt mandag. Lørdag: 9.30—13.
Utbetalinger kun tirsdag kl. 13—14.
Abonnementspris: Kr. 3.00 pr. kvar-
tal, for utlandet + avisporto.

Abonnement tegnes i ekspedisjonen
og på ethvert postkontor.

Annonser må være innsendt innen
fredag aften.

Liturgisk kalender:

SØNDAG 22. OKTOBER: 21. søndag etter pinse. Ep. Filip. 1, 6—11.
Ev. 22, 15—21. *Mandag:* Ferialdag. *Tirsdag:* Rafael, erkeengel. *Ons-*
dag: Chrysantius og Daria, martyrer. *Torsdag:* Evarist, pave, mart.
Fredag: Vigilien for apostl. Simon og Judas Taddeus. *Lørdag:* Simon
og Judas Taddeus, apostl.

SØNDAG 29. OKTOBER: 22. søndag etter pinse. *Kristi Konge-fest.*
Ep. Kol. 1, 12—20. Ev. Joh. 18, 33—39. *Mandag:* Ferialdag. *Tirsdag:*
Viglien for Alle helgens-fest. *Onsdag:* Alle helgens-fest. *Torsdag:* Alle
sjelers dag. *Fredag:* Oktavdag (Alle helgens-fest). *Lørdag:* Karl,
Borromeus, bisk., kirkelærer.

SØNDAG 5. NOVEMBER (23. søndag etter pinse): Høytidelig feiring
av Alle Helgens-fest i forb. med dogmet om Marias opptagelse i him-
melen.

ST·OLAV

KATOLSK TIDSSKRIFT

62. ÅRGANG

19. OKTOBER 1950

NR. 37-38

Hvorfor forfølges vi?

Et svar fra ofrene.

Vi har i de senere år sett hvordan livet blir vanskeligere og vanskeligere, på grensen av det uutholdelige for hele folk av kristne. Vi leser daglig notiser om nye skritt tatt imot dem, vi får pålitelige etterretninger, ja hele bøker om enkeltmenneskers, nasjoners og folkegrupperes endeløse lidelser for sin tros skyld. Vi må ikke gå trette av å følge med i disse etterretninger, ikke betrakte det som kjedelig nyhetsstoff, som noe som i lengden har mistet preget av spenning fordi det er blitt dagligkost. Vi må hver gang ha svar rede på det spørsmål som reiser seg: *Hvorfor denne motstand mot og forfølgelse av de kristne, særlig av Den katolske kirke?*

Vi som gjentar så ofte de bekjennende ord: «*Jeg tror på Den hellige katolske kirke*», tvinges uvilkarlig til å spørre: Hvorfor rases det mot det den lærer, hvorfor må dens geistlige ledere, fra den øverste til den ydmygeste, og dens utallige troende tåle en slik intens motstand og forfølgelse?

Forfølgelsen skjer mot Den katolske kirke fordi store deler av menneskeheten nekter å godta troen på en Gud, hans autoritet i verden, hans bud, hans mysterier og det evige mål han har satt for menneskene. Derfor vender de seg mot den institusjon som representerer det syn de selv irriteres ved.

Det er nemlig ikke få i vår tid som er hellig overbevisst om at menneskets lykke bare kan bygges på en utbedring av den økonomiske situasjon i verden. De mener det gis ingen annen redning enn den. Besatt av idéen, forsøker de å etablere en sosial fred ved å sette Gud til side. De avviser de evige verdier i moralloven, nekter kristendommens guddommelighet og snur ryggen til de ti buds fundamentale livsbud. De forsøker å skape en slags type av overmennesker som er seg selv nok, som setter seg i Guds sted og mener ikke å ha noe behov for et liv ut over det rent jordiske, ikke for noe overnaturlig liv.

Som et motsigelsens tegn står da Kirken der med en tro som stiller livet under evige perspektiver, men som samtidig varmt interesserer seg for at det ikke skal mangle menneskene mat og klær og velstand i livet her på jorden. Den kan peke på at når man har villet bygge opp et samfunn uten Gud, har egoismen sloppet uhemmet til og følgen vært nød og slaveri. Men når menneskene orienteres mot Gud, blir ikke jordelivets behov dermed sloppet av syne. Tvert imot blir jorden nettopp *da gjort beboelig* overhodet.

Ansikt til ansikt med den materialistiske, «denne-sidige» verdensanskuelse, representerer Kirken altså et vesentlig annet syn på livet og samfunnet, ja, representerer en helt annen verden, et helt annet rike. Derfor også motsetningen uttrykt gjennom Kristi berømte ord: «Mitt rike er ikke av denne verden.»

Riket villet av Kristus var spådd å ville kolliderere med enhver samfunnsstruktur som bare hadde for seg det jordiske tilvære: «Når verden hater dere,» sa Kristus da han utviklet sin lære for apostlene, «da skal dere vite at den har hatet meg før dere. Var dere av verden — som kleber seg til det materielle — så ville verden elske sitt eget; men fordi dere ikke er av verden og fordi jeg har valgt dere ut av verden, derfor hater verden dere.» Og det var en analogisk tanke Kristus betrodde dem like før han på Skjærtorsdag tok avskjed med dem:

«Dette har jeg talt til dere forat dere skal ha fred i meg. I verden skal dere ha trengsel, men vær frimodige, — jeg har vunnet over verden.»

Vi skal her ikke komme inn på hvordan Kristi budskap møtte motstand og forfølgelse allerede i Kirkens barndom. Vi er så ulykkelige å leve i en tid, da vi ikke trenger blad i historiens bok for å finne spore til *bekjennelsesmot*, — et moment i kristenlivet som alltid er en stimulans for troen. Kirken har til alle tider vært i en situasjon som mer eller mindre har gjort den til skyteskive for mot-

stand og kritikk. Kom forfølgelsen ikke utenfra, kom den innefra — fra de falske brødre, fra løgnens fred og kompromisset.

Dersom Kirken ikke måtte kjempe, ville klinten ikke bli skilt fra hveten, og grøden ikke få det sanne verd.

Den katolske kirkes misjon er framfor alt å verne troen mot sterke ånders og makters selvtilstrekkelighet. Disse representeres i dag i første rekke av materialismen og kommunismen og deres medløpere. Det er fra den front truselen og forfølgelsen kommer. Vi må ikke la oss bedra av den tilsynelatende fred som hersker i Sentral- eller Vest-Europa. Vi må ha våre øyne rettet mot det som løgnen, bakvaskelsene og urettferdigheten lanserer mot kristendommen bak eller umiddelbart foran jernteppet.

Vi kan ikke skyve fra oss disse tall:

Karpato-Ukraina: Mer enn 3600 prester er sendt i døden. Tre mannlige og kvinnelige ordener er blitt oppløst. 6 seminarer, 100 skoler og mer enn 1000 kirker og kapeller er lukket.

Estland, Lettland og Litauen: Om lag 1000 prester og munkere er blitt henrettet eller fengslet.

Polen: Minst 7000 prester er blitt forulempet av det politiske politi, hvorav 1000 er blitt skutt eller satt i konsentrasjonsleir.

Tsjekkoslovakia: De katolske organisasjoner er blitt oppløst. Staten har forsøkt å tilvenne seg Kirkens jurisdiksjon. De kirkelige publikasjoner er blitt forbudt. Erkebiskop Beran er fange i sin egen bispegård. Alle katolske skoler er lukket, og religionsundervisningen offentlig forbudt. Mange er blitt arrestert bare fordi de har lest opp biskopenes hyrdebrev. Minst 2000 prester sitter i dag i fensel.

Ungarn: I løpet av siste juni måned bare er om lag et halvt tusen mannlige og kvinnelige ordensfolk blitt lukket inne i konsentrasjonsleirer. Før dette var allerede 538 sekularprester blitt drept, arrestert eller deportert. En av erkebiskopene, Mgr. Apor, ble drept av den røde armé fordi han hadde beskyttet kvinner og unge piker mot vold. Kirkens primas, kardinal Mindszenty soner, som kjent, etter umenneskelig tortur, livsvarig fengselsstraff. Om lag 80 prester lever i landflyktighet.

Romania: Alle prester som ennå er i live, sitter fengslet. Minst 700 geistlige er blitt sendt i døden, enhver kontakt med Den hellige stol brutt for landet.

Bulgaria: De kirkelige institusjoner er forbudt, det samme når det gjelder kontakten med Den hellige stol. 120 prester og ordensfolk er enten fengslet eller har flyktet.

Titos Jugoslavia: Den siste statistikken viser at 1954 prester er blitt henrettet, fengslet eller deportert av det politiske politi. Av disse er 196 blitt henrettet uten dom, og 32 etter en summarisk fellelse ved «Folkedomstolen». Erkebiskop Stepinac sitter og soner en straff på 16 års tukthus. Ved fjorårets utgang var 409 prester dratt i landflyktighet.

For å fullende det européiske bildet: I Albania sitter 715 prester, deriblant samtlige biskoper, arrestert. To biskoper er henrettet og erkebiskopen av Durazzo er dømt til 20 års fengsel.

Dette er mer enn en statistikk, ærede lesere! En uendelighet av lidelse og angst rommes bak hvert enkelt offer, bak de enkelte folk. Vi kunne fristes til å føle som apostlene Jacob og Johannes den gang byen i Samaria nektet å ta imot dem og de sa til Kristus: «Mester, la oss kalle ild ned fra himmelen som Elias gjorde en gang, da den ufroome kong Ochosis sendte sine kanaljer til profeten.» Men Mesteren svarte dem: «Dere vet ikke hvilken ånd dere er av. Menneskesønnen er ikke kommet for å tape sjelene, men for å frelse dem.»

Det står ikke til oss mennesker å disponere noen guddommelig straff over våre medmennesker, — selv om det kunne ligge oss på leppene å kalle dem våre motmennesker. Vi må huske på at store prøvelser også som regel er direkte eller indirekte følger av de forfulgtes egen fjerne eller nære skyld! Forømmelse av religionsundervisningen i skolene, skjodesløse valg av menn til å styre institusjoner, kommuner, distrikter og land — uten at deres moralske vandel blir vurdert. Slikt straffer seg før eller senere.

Det er likevel ikke her på sin plass å rette søkelyset mot fortiden. For faktum er, at forfølgelsene i dag går ut over uskyldige. Mange er helter, kjente eller ukjente. Det er martyrer i tusenvis, ja millioner (har valgt heller å være slaver under medmennesker, enn å fornekte retten til å tro på Gud og hans bud og å få innstille sitt jordiske liv under evighetens perspektiv. De har lydt samvittighetens røst, og for ingen pris villet sette seg ut over nådens stand.

Vi katolikker her i Norden har så lett for å sukke over de vanskelige forhold vi må dyrke vårt tros-liv under. Med tanken på hva våre trosfeller lider i gamle katolske land i dag, burde vi heller løfte vår sjel mot Gud i takknemlighet for de kår han gjennom vårt lands konstitusjon og styre har levnet oss. Og i inderlig medfølelse med våre trosfeller under åket her i Europa og i det fjerne Østen, burde vi så ofte vi kunne oppsøke våre kirker og forene oss i ånden med dem. De regner med oss! De venter intet godt fra *forfølgerne*. De venter på det usynlige inn-grepet fra oven, som først vil skje når lidelsens beger er fylt til randen, og kalle på Guds barmhjertighet. Vi kan framskynde stunden ved våre stedfortredende ofre — som Kristus selv lærte oss — og ved vår forbønn. På de forfulgte hviler lidelsen tungt og bøn-nen kan lett forstummes under prøvelsene. Men vi som har helse og frihet og fred har plikt til å nytte stunden: Til å be for våre forfulgte brødre og — i samme åndedrett — for deres forfølgere. I. H. K.

Kirkekollekten på Allehelgensfest søndag 1. november tilfaller ST. OLAV.

Vi er inne i et ualminnelig vanskelig driftsår, og oppfordrer alle våre venner på denne dag å vise sitt medarbeiderskap ved et gavmildt sinn.

Med hilsen, — og på forhånd takk!

Redaktøren.

Den Katolske Kirkes stilling til Kristi mor.

Av sokneprest E. Laudy.

«Vår Frue av Norge». Fra Enebak kirke. Foto: Teigen.

I den Katolske Kirke inntar helgendyrkelse og Maria-kultus på ingen måte noen dominerende plass, slik «at det hele nærmer seg avgudsdyrkelse», altså: på bekostning av Gud selv. Tvert imot: det trenges slett ingen dyptgående viten om Kirken for å forstå at hele dens åndelige struktur, ja, hele dens religiøse liv i det hele tatt med intens styrke konsentrerer seg omkring Guds Sønn Jesus Kristus. Alt i Kirken går ut fra og tilbake til Jesus Kristus som den absolutt sentrale skikkelse: hele Kirkens liturgi, det daglige messeoffer, sakramentene, andakten og forkynnelsen.

Men Kristus er ikke bare den sentrale skikkelse i Kirkens liv: fra Ham er også alle former for katolsk andaktsliv totalt avhengig. De får hele sin mening, ja sin eksistensberettigelse utelukkende fra Ham alene.

Ut fra dette grunnsyn blir da helgendyrkelse og Maria-kultus forklarlig og forsvarlig. Det er enhver kristens oppgave å sørge for at Jesus Kristus «vokser i ham, men at han selv avtar» (Joh. 3, 30) og at Kristus vinner skikkelse i ham (Gal. 4, 20). Men i enkelte sjeler speiler Kristi ansiktstrekk seg særlig klart. Den Katolske Kirke kaller dem helgener og ærer dem — ikke for deres egen skyld, men for Kristi hvis speilbilde Kirken ser i dem. Dette henger sammen med Kirkens syn på «de helliges samfunn» som et felles liv i Kristus. Vi er brødre, vi er ett med dem, men vi ser opp til dem med beundring,

fordi de er bedre Guds barn enn vi. Kirken glemmer ikke at det de er, det er de ikke av egen kraft, men «av Guds nåde», selv om Kirken samtidig husker at de selv har medvirket med denne nåde. Det samme forhold finner vi jo omskrevet hos Paulus: «Ved Guds nåde er jeg det jeg er og hans nåde er ikke blitt uten frukt i meg, for jeg har arbeidet mer enn alle de andre, det vil si: ikke jeg, men Guds nåde med meg» (1. Kor. 15, 10): Kan helgendyrkelse føre våre tanker bort fra Kristus? Nei. «Vi vet at deres hellighet bare er en åpenbaring av Jesu egen. Like- som vi ikke kan tenke over den skapte natur uten at vår tanke når opp til Skaperen, således kan vi ikke betrakte våre helgener uten å tilbe Jesus, hvis frelsesgjerning alene har gjort dem så store. Deres hellige liv er for oss et kraftig vitnesbyrd om at Jesus til alle tider lever og virker i sin Kirke» (A. J. Lutz, «Den Katolske religion»).

Disse hellige mennesker er dessuten våre forbilder. Ophører da Jesus å være vårt forbilde? Nei. Men helgenene lærer oss ved sitt eksempel å etterfølge Kristus. «Vær mine etterfølgere, likesom jeg er Kristi etterfølger», sier Paulus (1. Kor. 4, 16).

De står Guds trone og Guds hjerte nær: de er Guds venner i høyere grad enn vi er det. Vi kristne ber jo for hverandre. Det har da ofte hendt meg at en annerledes troende kristen anmodet meg om å be for ham. Intet er mer naturlig: det er jo enhver s plikt å be for sine brødre. Vi tror altså at en annens bønn kan komme oss til nytte. Hvorfor skulle så ikke «de andre» som er i himmelen, kunne gå i forbønn for oss? Ifølge Kirkens tro på «de helliges samfunn» danner de jo fremdeles en åndelig enhet, én familie, én organisme, sammen med oss på jorden. Vi finner umiskjennelige vitnesbyrd på denne tro allerede i den første kristentid: på martyrgrovene i katakombene leser vi utallige ganger: «Be for oss», «be for dine foreldre», «be for oss, fordi vi vet at du er i Kristus» o.s.v.

Er dette avgudsdyrkelse, eller nærmer det seg avgudsdyrkelse?

Hvert katolsk skolebarn vet at avgudsdyrkelse er en stor synd og at vi skal tilbe Gud og Ham alene. Kirkens helgendyrkelse er vesensforskjellig fra den tilbedelse vi yter Gud. Gud alene er himmelens Konge. Men den Katolske Kirke mener at det ikke er majestetsforbrytelse å ære Kongens venner, all den stund den vet at denne ære strømmer tilbake til Kongen selv.

Det som er blitt sagt, gjelder også for Jesu Mor, Maria. Hun er et menneske. Det ville ikke falle noen katolsk kristen inn å betrakte henne som en slags gudinne. Hun er seg klart bevisst at hun intet er og intet kan uten Gud: hun kaller seg selv Guds «ringe tjenestekvinne» (Luk. 1, 48).

Samtidig forstår hun sin helt enestående utvelgelse — ufortjent fra hennes side, men ikke desto mindre et faktum: «Stort er det den Mektige har gjort mot meg» (Luk. 1, 49). Dessuten vet hun at

Eneboeren
Charles de Foucauld

Franske åndsprofiler V.

Av dominikanerpater A. Raulin

Ernest Psichari
(1883—1914).

og

Charles de Foucauld
(1858—1916).

Grunnen til at vi forener disse to navn, Ernest Psichari og Charles de Foucauld, er at begge to er ensomhetens og ørkenens konvertitter. Begge har de oppdaget Guds storhet og vantroens sneverhet i Saharas øde landskap. Menneskefrykten er en av de viktigste årsaker til Europas avkristning: Hva vil folk mene om meg? Her møter vi to menn som ensomheten har befrikket for enhver menneskefrykt og også for det sosiale trykk som ikke engang de sterkeste personligheter unnslipper. En kunne nesten si at menneskefrykten her har virket i motsatt retning, selv om det i dette tilfelle er temmelig misvisende å snakke om menneskefrykt. I Afrika hadde disse to menn vært omringet av bare troende, muhamedanere eller jøder, og da gikk det opp for dem hvor nakne og elendige de selv var uten tro på noen høyere realitet enn selve mennesket.

nettopp på grunn av denne utvelgelse til Guds Mor vil hun for all framtid bli gjenstand for ære, heder og lovprisning: «Se, fra nå av skal alle slekter prise meg salig» (Luk. 1, 48).

Disse ordene står i den Hellige Skrift. De inneholder en profeti, inspirert av den Hellige Ånd. Maria uttalte disse ordene, mens hun bar Guds Sønn under sitt hjerte. Og det er ikke bare den Katolske Kirke, men også våre annerledes troende brødre som anser disse ordene som hellige og ufeilbart sanne, fordi de stammer fra Guds munn. Ville det da være riktig, hvis man — mot denne bakgrunn — forsøkte å forklare Maria-dyrkelsens historiske faktum rett og slett ut fra de kristnes trang til å få erstatning for hedendommens kvinnelige guddommer?

Den Katolske Kirkes stilling til Maria er da i kortet denne: Maria er et menneske. Den ære og heder som ytes henne, kan og skal derfor aldri bli likestillet med Gudstilbedelse — det ville være en avskyelighet i Guds øyne. Hun er og blir et helt enestående menneske: hun er Jesu mor, hun er i sannhet Guds mor: selvsagt ikke så å forstå som om Maria skulle ha skjenket Jesus hans guddommelige natur (det ville være en uhyrlighet); men hun har født et Barn som fra evighet av var Gud; derfor kan hun med full rett kalles Guds mor. En kvinne kalles jo også med rette mor til et levende barn, til en *person*, ennskjønt hverken hun eller faren er opphav til det livgivende element i barnets vesen: til den udødelige sjel som direkte blir skapt av Gud.

På dette guddommelige moderskap beror hele Kirkens holdning like overfor Maria: Kirkens æresbevisninger, Kirkens kjærlighet til Maria, for Kirken kan ikke tenke seg å elske Sønnen, uten samtidig å elske Hans mor som i så høy grad blir elsket av sin Sønn. Kirken vet jo at også her elsker den Moren for Sønnens skyld, og at denne kjærlighet stadig strømmer tilbake til Ham. Og Kirken synes at det ville være

en fornærmelse mot Sønnen, å elske Ham og samtidig å behandle Moren med likegyldighet. For intet menneske har noensinne stått eller står Guds hjerte så nær som Hans egen mor.

Maria-kultusen er vakker, ja visst. Men den er mer enn det: den er logisk og sann.

*

Når nå den 1. november i år læren om Marias opptagelse i himmelen, blir opphøyet til en trossannhet, kommer det ikke til å skje noe som er fremmedartet eller uventet for de katolske kristne. En eldgammel tradisjon som går tilbake til de apostoliske tider, bærer vitnesbyrd om at allerede da var det en meget utbredt oppfatning at Maria var opptatt i himmelen med legeme og sjel. Omkring det 6. århundre feiret den Katolske Kirke allerede en særlig fest til minne om hennes opptagelse, og gjennom alle århundrer inntil den dag i dag er denne festen blitt feiret 15. august. Enhver god katolsk kristen er derfor fullt fortrolig med denne lære, hvis opphøyelse til trossannhet selvsagt ikke betyr at troens skatt, slik som Jesus Kristus har betrodd den til sin Kirke på jorden, skulle bli utvidet eller forøkt: da ville Kirken med en gang overskride grensene for sine fullmakter.

Men det betyr ganske enkelt at Kirken, etter meget langvarige studier endelig er kommet til det stadium, hvor den, opplyst av den Hellige Ånds veiledning, kan erklære at denne trossannhet alltid har vært innesluttet i Guds åpenbaring. Det sier seg selv at en slik erklæring må være meget sterkt fundert på argumenter, tatt fra Kirkens tradisjon, som jo også den Hellige Skrift hører til — men jeg frykter for at det ville kreve altfor meget spalten spalteplass å gå nærmere inn på emner som berører begreper som Kirkens stilling til Bibelen, Kirkens tradisjon, Den Hellige Ånds rolle i Kirkens forkynnelse o. l. — Vi kan, hver på vår side, gjøre noe bedre: vi kan be for hverandre. La oss så gjøre det! E. Laudy.

Høytidsdager i England

Hundreårs-jubileet for gjenoprettelsen av hierarkiet i England ble feiret i London i en hel uke, i nærvær av en utsøkt forsamling kardinaler og biskoper. Foredrag om nær sagt alle sider av katolsk liv fant sted hele uken og var meget godt besøkt. Og store folkemengder strømmet til Chelsea for å se «den katolske utstilling».

Den offisielle åpning.

Ettersom øyeblikket for den offisielle åpning av kongressen nærmet seg, strømmet de utenlandske gjester inn pr. båt eller pr. fly, og man la særlig merke til de seks kardinaler, 12 erkebiskoper og 46 biskoper, som ble ønsket velkommen etter tradisjonelle former. De ble så godtsom alle mottatt og oppvartet av sine respektive lands ambassader.

Westminster-Cathedral har vel aldri kunnet fremvise et så praktfullt skue som den morgenen da mottagelsen av den Pavelige Legat fant sted. Den representative forsamlingen talte bl. a. regjeringsmedlemmer, ambassadører og øvrig diplomati, og en jublende folkemengde hilste kardinalene da de ankom. Kardinal Griffin, som Pavelig Legat, presiderte under den høytidelige høymesse. Rett overfor ham, under hver sin høyrøde baldakin, sått de fremmede kardinaler, *van Roey*, erkebiskop av Malines, *Gerlier*, erkebiskop av Lyon *Spellman*, erkebiskop av New York, *Frings*, erkebiskop av Köln, *von Preysing*, biskop av Berlin. I korstolene satt Englands og Wales' hierarki, de tilreisende biskoper og Westminster-katedralens kapitel, med biskop Craven i spissen. Messen ble sunget av erkebiskop Godfrey, den apostoliske delegat i Storbritannia. Dokumentet som utnevnte kardinal Griffin til pavens særlige representant, ble opplest. Kardinal Griffin talte om denne store ære og sa: «Jeg gleder meg over at Hans Hellighet har bæret England og Wales ved på en så spesiell måte å ta del i deres store kongress. Det er et tydelig uttrykk for den kjærlighet han føler for sine sønner i dette land, og jeg vet at han kan stole på deres lojalitet og hengivenhet. Denne kongressen er blitt samlet for å feire en stor og vidunderlig begivenhet, og mitt hjerte banker av glede når jeg ser ut over den strålende forsamling. Kirkefyrster, erkebiskoper og biskoper fra hele verden er kommet sammen i denne store erkebiskopelige katedral, og blant våre trofaste legfolk ser vi også ledere og representanter for det katolske liv her i landet. Kirkens universelle karakter trer sannelig tydelig fram for våre øyne. Hviken stor glede ville ikke ha fylt Nicholas Wisemans og hans medarbeideres hjerte, hadde de fått se en slik seremoni som denne i England. Hvor inderlig ville ikke takkebønnen fra den ærefulle rekke av apostoliske vikarer ha vært som dengang holdt troens flamme brennende og beredte veien for gjenoprettelsen av hierarkiet for 100 år siden.»

Erkebiskop *Downey* fra Liverpool holdt en kort velkomsttale: «Det har i alt vært 38 engelske kardinaler, rekken begynner med Robert Pullen, den Hellige Bernhards venn, som ble oppnevnt til kardinal i 1143, og inneholder så historiske navn som Nicholas Brekespear, den senere pave Hadrian IV. Stephen Langton, John Fischer, Reginald Pole and William Allen, før gjenopp-oppsettelsen av hierarkiet. Kardinal Griffin er den

9de innehaver av denne kirkefyrstelige tittel etter gjenoppsettelsen.» — Musikken til messen var av *William Byrd*, Englands store komponist, og ble fremført av katedralens kor. Hans fem-stemmige messe, uten akkompagnement, er et av den polyfone musikkens mester- verker. En trompetfanfare fra Det kongelige kavalleri hilste den Pavelige Legat ved hans ankomst, og lød igjen til Forvandlingen under messen.

Neste dag ble det sunget en takke-messe i ruinene til St. Georges katedral, Southwark. Det var her kardinal Wiseman for akkurat 100 år siden ble innsatt som den første erkebiskop av Westminster. Det var trukket seil over den takløse kirken, som hadde fått slik medfart under krigen. Om lag 1000 prester var til stede.

Det ble feiret to messer for barn, en i Westminster Katedral i nærvær av kardinal *Gerlier*, og den andre i Southwarks Katedral i nærvær av kardinal *Frings*. Barna sang både messens faste tekster og *proprium*.

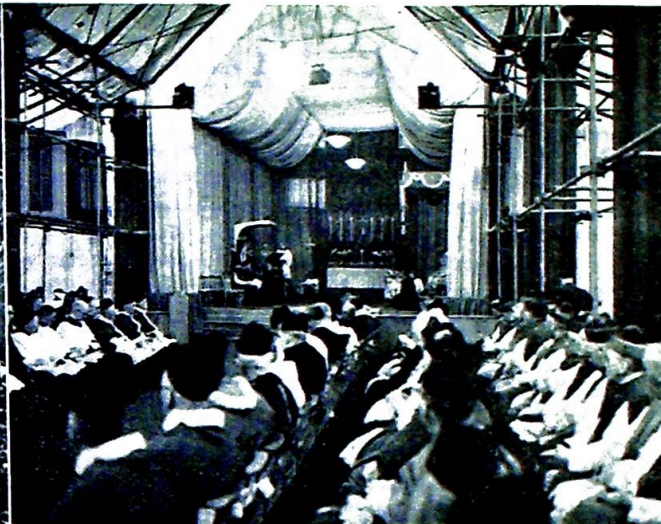
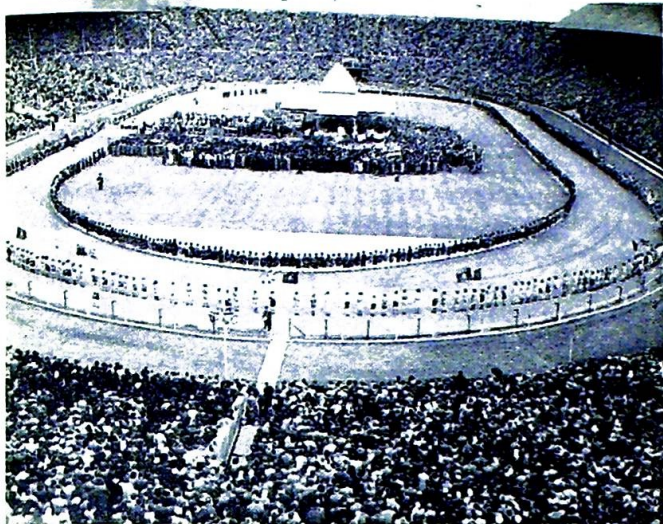
Monsignore Ronald *Knox* preket under messen i Westminster Katedral søndag morgen. Som sønn til en anglikanske biskop i Manchester, hadde han vandret den samme vei som de fremtredende skikkelser i Englands katolske renessanse: kardinalene *Neuman* og *Manning*. «Å redde menneskeheten — hvis det da ikke allerede er for sent — synes mere og mere å hvile på de engelsktalende land,» sa Mgr. Knox bl. a. «Og det blir de katolske minoriteter i disse land som må påta seg å bringe menneskene sitt budskap og sette mot i dem.» Det var så mange mennesker til stede at det samtidig ble lest en messe utenfor katedralen av en biskop.

Høydepunktet: I Wembley Stadion

Om ettermiddagen var Wembley stadion fylt av 100 000 katolikker som overvar kongressens høydepunkt: et historisk opptog som viste katolisismens historie i England helt fra de gamle briters dager; deretter var det pontifikalmesse, der en fikk høre den Hellige Fars radiobudskap til kongressen (Gjengitt s. 254—55).

Blant dem som tok del i manifestasjonen var flere etterkommere av engelske martyrer. Betydelige scene-kunstnere hadde stilt seg til tjeneste, og når de *romerske soldater* marsjerte med slik en presisjon og holdning, var det fordi de fleste var medlemmer av hovedstadens politikorps! De kraftige *vikingene* var kjemper hentet fra det gæliske fotballforbund i Syd-London og studenter fra Strawberry Hill Training College. — Historien utfoldet seg for våre øyne i dramatiske bilder.

År 175: Pave Eleutherino sender de første misjonærer til England. År 303—13, de første engelske martyrer under keiser Diocletians forfølgelser. Den engelske kirke i full blomst med engelske biskoper som deltar sammen med resten av kristenheten i kirkemøtene i Arles (314) Rimini (359) og Sardica. I det femte og sjette århundre kommer herjende hedenske folkeslag, angler, sakser og damer. Men denne invasjonen følges av en annen, for i året 596—97 sender Pave Gregor den Store sin venn St. Augustin til Kent med 40 romerske munk, og bispedømmer blir opprettet i Canterbury, Rochester, London og York, og klostere blir grunnlagt. Den britiske kirke har nå nådd det stadium hvor den kan sende ut sine egne misjonærer. St. Willibrord og St. Boniface, begge angelsaksere, bringer troen til kontinentet. St.

Tilv.: I Wembley Stadion der 100 000 katolikker overvar et historisk opptog som viste katolismens historie i England like fra de gamle briters dager. Tilh.: St. George's Cathedral i Southwark der kardinal Wiseman for 100 år siden ble innsatt som den første erkebiskop av Westminster. Katedralen ble sønder-bombet under krigen, og her ser vi hvordan de ukuelige engelske katolikker holder takksigelsesmesse for hierarkiets gjenreisning. Biskop dr. Mangers sees nr. to ytterst t. h.

Boniface blir den dag i dag æret som Tysklands apostel. Fra selv å bli omvendt, går således angelsakserne over til å ta del i arbeidet med troens utbredelse på det europeiske kontinent.

Tilbakegang og gjenoppblomstring.

De hedenske daner gjør i det niende århundre invasjon i England med sine lang-skip, og stormer innover landet, ødeleggende og plyndrende. Kristendommens annen oppblomstring kommer i stand ved at lærde menn føres til landet utenfra, de skal oppdra geistligheten og gjenreise de ødelagte klostre. Kong Alfred yter all den hjelp og støtte han kan til gjenoppbyggelsen av den kristne tro i landet. En saksisk skole blir opprettet i Rom for pilegrimer og studenter, og den blir et synlig bånd mellom England og Den evige stad og et symbol på Englands hengivenhet for pavestolen. St. Edward Confessor, konge av England 1042—1066, grunnlegger Westminster Abbey i 1066, et par måneder før den normanniske invasjon.

Forkjempere for Kirke og Folk.

Kongenes tyranni tar til å undergrave de guddommelige og menneskelige rettigheter. Hellige bispekikkelse passerer revy ettersom forestillingen skrider fram. St. Anselm, St. Thomas Becket, kardinal Stephen Langton som kjemper for folkets rett og sikrer underskriften av Magna Carta, hvis siste utkast blir sendt til Rom for å ratifiseres av Pave Honorius III. Det 11., 12. og 13. århundre frambringer en lang rekke ordensstiftere og hellige biskoper. St. Gilbert, St. Steffen Hardin, den annen grunnlegger av cistercienserne. St. Simon Stock som gjenoppretter karmeliterne, St. Aelred, den «engelske St. Bernhard» og Nicholas Brekespear, senere pave Hadrian IV. De store pedagoger, William av Wykeham, grunnleggeren av Winchester skole i 1378 og William av Wayneffete, rektor ved Winchester skole og i Eton, grunnlagt i 1418, og også Magdalen College i Oxford.

Opptakten til reformasjonen.

Martin Luther dukker opp i horisonten og den britiske kirke hører den første fjerne torden fra den protestan-

tiske reformasjon. Kongen iler med å slå fast og forsvare den sanne kristne lære som England har hyllet i over tusen år. For sin bok: «Assertion of the Seven Sacraments» får han av Pave Leo X titelen «Troens forsvarer», og denne nå så ironiske tittel figurerer ennå på rikets mynter. Men 13 år senere tilsidesetter den samme konge, Henrik VIII, ekteskapets hellige sakrament fordi han ikke har kunnet oppnå å få paven til å oppløse hans ekteskap med Katarina av Aragonien, og han blir følgelig ekskommunisert av Pave Clemens VII. Et år senere tvinger kongen Parlamentet til å erklære ham som overhode for den engelske kirke. Dermed forkaster han paven autoritet og undergraver troens enhet. Bare et år etter sender denne frafalne «Troens forsvarer» lojale menn til skafottet fordi de har nektet å gi keiseren hva Guds er. John Fisher, biskop av Rochester blir sendt i fengsel og paven belønner hans trofasthet mot Kirken med den røde kardinalhatt. Sir Thomas More, rikskansleren, må gå gjennom «Traitors Gate» i Tower, der han møter karteuser-munker som også skal ende sitt liv som martyrer. Og nå begynner oppløsningen: I 1536 blir Thomas Cromwell utnevnt til den øverste i kirkelige anliggender, og da kirkeforfølgerne ikke kunne finne biskoper som ville lystre dem, forgrep de seg på Den Hellige Stols rett til å ordinere prester og innsette biskoper. (Deres eksempel er i det 20. århundre blitt fulgt av kommunistene.) Englands åndelige og akademiske rikdommer blir utplyndret. I tiden 1535—1681 har hundrevis av engelske menn og kvinner valgt døden framfor å fornekte sin katolske tro, og 360 av disse er anbefalt til helgenkåring. Dette er slutten på det ærverdige hierarki. (— Om den nyere historie, jfr. siste nr. av St. Olav.)

Legfolkets bankett.

Banketten som ble gitt av legfolk til ære for den Pavelege Legat, de tilreisende kardinaler, erkebiskoper og biskoper, og Englands eget hierarki, ble en av de mest praktfulle sosietetsbegivenheter selv Englands veldige hovedstad noen gang hadde sett. Banketten ble holdt i Grosvenor House's store sal.

Presidenten, Hertugen av Norfolk, sa i sin velkomst-tale: «I den verden vi lever i vet ingen hva, som kan

Pave Pius XII's tale til katolikkene i

Ærverdige brødre, kjære sønner og døtre som er samlet i London for å feire Hierarkiets hundreårs jubileum: med en så stor interesse som bare en elskende Far kan ha for dere, har Vi på avstand fulgt de strålende seremonier som har vært utfoldet i anledning den lykkelige høytideligholdelsen av hundreårs jubileet for gjenreisningen av Det katolske hierarki i England og Wales.

Dette gamle hierarki ble først grunnlagt av Vår store forgjenger, den hellige Gregorius den store, og i nærmere 1000 år var det knyttet til Den Hellige Stol med den sønnlige lydighets bånd: i denne tid ble deres land øret ved mange helgener og en helhjertet andakt til Guds mor gjorde det verdig til å bli kalt «Marias medgift».

Da disse bånd ble skåret over og nattens mørke ved et hemmelighetsfullt forsyn av himmelen ble senket over Augustins, Thomas' og Edmunds, Wilfri av Yorks og Hugh av Lincolns Kirke, var det Gud fostret den generasjon av enestående heroer som, opplært i en korsfestet Leders skole til ikke å frykte pinebenk og galge, holdt vedlike Troens blafrende lys som ikke ville dø. Fylt av disse ærverdige og hellige minner ber en foran billedet av Martyrenes Konge i Det engelske kollegiums ærverdige kapell, mens ansiktstrekene til en Sherwin, en Champion, en Southwell og mange andre, geistlige så vel som legfolk, trer fram for ens indre blikk. De døde, men Troen ble ved å leve i England.

*Nesten tre hundre år svant hen; da besluttet Vår forgjenger, Pius IX hvis minne Vi velsigner, at tiden var inne til å la Den katolske kirke i England gjeninnta sin høvelige plass i Kirkens normale konstitusjon; ved Det apostoliske brev *Universalis Ecclesiae* gjenreiste han i England og Wales Det biskopelige hierarki slik at hver biskop ble leder av katolikkene i sitt bispedømme.*

I dag har dere stanset opp for å vurdere de resultater som er nådd i løpet av disse hundre år, og Vi ønsker at dere skal vite at Vi er hos dere når dere kneler foran Gud i Alterets Sakrament i takknemlig bønn. Vi takker Ham for de rike nådeskatter Han har latt strømme ned over Våre elskede sønner og døtre ved sakramentene som dere har kunnet motta så ofte og selv på avsidesliggende steder og ved den daglige fornyelse av Ofret på Golgata i kirkene som det blir stadig flere av over hele landet. Vi takker Ham for de over 2000 katolske skoler som står som minnesmerker over de troendes store offervilje. Med takknemlighet minner Vi om de mange ordenshus for både menn og kvinner som er grunnlagt og om alle de karitative institusjoner: sykehus, hjem for foreldreløse barn, redningshjem som hver biskop har reist i sitt bispedømme, hvor omsorgsfull pleie gis de syke, gamle, foreldreløse og forlatte barn av så mange hengivne katolske søstre, brødre og legfolk. Vi gleder Oss over at så mange mannlige litterater har gjort en så ærefull innsats ved universitetene; at de har ytet så verdifulle bidrag til den kristne kultur ved det tryk-

hende. Jeg tror en forsamling som denne kan vise både England og verden for øvrig at det i hvert fall ett sted fremdeles finnes enighet. La oss bli enig om å vise verden at Kirken kan stå som et bolverk i dette landet mot hva som helst som måtte komme.» Erkebiskopen av Liverpool, Dr. Downey, kom i sin årdtale inn på det alvorlige tema om kirkefølgelse i Øst-Europa, og sa: «Politiske systemer som går inn for å guddommeliggjøre staten, skifter fra tid til annen, men måten å utrydde motstanderne på, forblir den samme. Vi har sett hva som nylig hendte i saken mot Kardinal Mindszenty, erkebiskopene Stepinac og Beran blant andre. Den samme trusel henger over hele den katolske verden i dag.» Biskopen trakk et riss av historien fra utslettelsen av hierarkiet i 1559 til gjenopprettelsen nesten 300 år senere, og avsluttet: «Den lange hierarkiske kjede av biskoper som går helt tilbake til de tolv apostler og som nå er gjenopprettet, snor seg videre framover og skal være rettesnoren for vårt liv i framtiden.»

Hilsen fra Norge.

På vegne av de katolske overhyrder i Norge overrakte His. Høyærværdighet biskop dr. Mangers en adresse til kardinal Griffin, som i oversettelse lyder:

«Vi, ved Guds nåde overhyrder for den Katolske Kirke i Norge, ønsker å framføre vår ærbødige hilsen og våre hjerteligste lykkønskninger i anledning av 100 års dagen

for gjenopprettelsen av hierarkiet i England. Feiringen av denne begivenhet både gleder oss og påkaller vår særlige oppmerksomhet. For Kirken i vårt land står i dag i en lignende situasjon som den i England var for 100 år siden. Fra den tid, ja også mange hundre år tidligere, har Englands kirke vært et forbillede for oss og en kilde til stadig inspirasjon. Det er derfor ganske naturlig at vi med dyp beundring studerer den engelske kirkes historie og med største interesse følger dens vekst og utvikling.

Ved denne gledelige anledning vil vi minne om at det først og fremst var den katolske Kirke i England som vi skylder vårt folks overgang til den kristne tro, og vi tenker med særlig stor takknemlighet på Kardinal Nicholas Brekespear — som senere som Pave Hadrian IV — kom til å kaste glans over den engelske kirke — for hans fruktbringende anstrengelser for den religiøse og kulturelle utvikling i Norge.

Det er vårt store håp og ønske at våre to land vil fortsette hva de så vellykket har begynt: sammen å arbeide for Kirkens fremgang og troens utbredelse til Guds rikes ære.»

Adressen, som var undertegnet av biskop dr. Mangers, de apostoliske prefekter Mgr. Wember og Mgr. Deutsch, var skrevet i engelsk gullskrift på gullbordet dokumentpapir med silkesnor i de norske farger.

Pastor Peter Lowry.

England og Wales

te ords apostolat og ved sin journalistiske virksomhet så effektivt har bidradd til å utbre Troen. Hierarkiets målbevissthet i arbeidet som har vært støttet av et lojalt og strevsomt presteskap og arbeidssomme legfolk har i sannhet innfridd de forhåpninger som ble stillet av Pius IX.

Det ville føre for langt å nevne alle som har fortjent å bli husket med takknemlighet i dag, men Vi kan ikke forbigå i taushet to navn som har kastet særlig glans over det 19. århundres historie: *John Henry Newman*, denne menneskekjærlige, veltalende fortolker av Guds ord hvis udødelige preken ennå bevarer i frisk erindring det gjenreiste Hierarkis første synode; og *Henry Edward Manning*, denne herold og apostel for en tid med større sosial rettferdighet og harmoni.

Vi vet meget godt, ærverdige brødre, at denne fremgang ikke er nådd uten vanskeligheter og prøvelser. Vårt hjerte omfatter med særlig sympati biskopene og prestene i Wales, hvor det ikke finnes så mange katolikker, som dessuten bor spredt, og hvor fattigdom og ensomhet så ofte er følgesvennene til disse tapre apostler som ønsker å utbre Guds rike på jorden. Til dem sier Vi: se hen til deres strålende martyrer, til den salige *Richard Gwyn* og den salige *David Lewis* og gå fortsatt fremad med mot og godt humør.

Dere vil også takke Gud for at dere i motsetning til så mange av deres trosfeller i andre deler av verden kan nyte godt av fredens uvurderlige velsignelse og et ordnet styre under deres nådige Konge og Dronning. Vi gir uttrykk for Vår dypeste aktelse for Hans Majestet Kong Georg VI og for Hennes Majestet Dronning *Elizabeth* og ber at Gud må unne dem en lang, rik og fredfull regjeringstid.

Vi kan ikke avslutte denne tale til dere uten å gi et ord til alle i England og Wales med en god vilje som vil tjene Gud, men som ikke lever i forening med Den Hellige Stol. Vi vil gjerne at de skal vite at også de har en plass i Vårt hjerte og at Vi ofte ber for deres vel i dette og det kommende liv.

Og nå gir Vi dere som et uttrykk for Vår faderlige følelse for alle Vår apostoliske velsignelse. Av hele Vårt hjerte meddeler Vi den til Vår kjære sønn som Vi var lykkelig ved å kunne utnevne til Vår legat ved hundreårs jubileet; til Våre brødre biskopene, til alle Våre sønner som er prester, til alle de troende som nå er samlet og i særlig grad til alle dem som har arbeidet med organiseringen av gudstjenestene, det historiske opptog, de mange seremonier og møter som har økt glansen over jubileet. Må Gud velsigne dere alle, kjære sønner og døtre i England og Wales. Stort er det håp Vår elskede Kirke har satt til dere. Må de kommende hundre år vise i hvor høy grad dere har gjort dere fortjent av den.

Fransikanerne overtar St. Ansgars menighet i Kristiansand.

Både vemot og fest har preget St. Ansgars menighet de siste ukene. 24. september holdt vi avskjedsfest for pater de Paepe, som i løpet av et års vikariat som sokneprest har vunnet alles hjerter. Med enkle ord og under enkle former overrakte vi våre avskjedsgaver, idet vi stolte på at pateren forsto det sinnelag som lå bak. — Også gjennom St. Olavs spalter vil vi takke pateren for nidkjærhet i sjelesorgen og godt vennskap.

Og så forberedte vi oss på de nye prester som skulle overta. Meldingen om at sjelesorgen i Kristiansand skulle overtas av fransiskanerne, var blitt godt mottatt. Søndag 8. oktober fant innsettelsen sted. Dagen begynte med felleskommunion i ottemessen, som ble selebrert av Hs. Høyærv. biskopen, assistert av pater *Arno Gerritsma*. Tilslutningen var stor, men så var også menigheten kommet sammen fra alle soknets kanter for å feire dagen. — Etter fellesfrokosten i foreningslokalet samlet vi oss i kirken igjen, og til tonene av «*Ecce sacerdos*» gikk presteskabet og biskopen opp gjennom kirken. En fullsatt kirke ventet dem. — Etter «*Veni creator*» talte biskopen fra kordøren. Den hellige Frans dro ut i verden og fornyet den, uttalte biskopen, og i den samme ånd vil hans etterkommere virke. Sokneprestene skifter, men felles for dem alle er tro, håp og kjærlighet, men størst av alt er kjærligheten. Presten formidler Guds kjærlighet til menneskene, derfor må menigheten ta imot presten med kjærlighet. Elsk deres sokneprest, vær tro mot Guds bud, elsk hverandre, da vil dere være til glede for deres sokneprest, sluttet biskopen. — Knelende foran biskopen avla pater *Albert Casticum* trosbekjennelsen, og med ordene: «Røkt denne menighet med visdom, troskap og kjærlighet», innsatte biskopen ham som sokneprest i St. Ansgars menighet. — Og hva var vel da naturligere enn at et inderlig «Store Gud vi lover deg» istemtes av kor, menighet og prester? —

Høgmissen ble selebrert av pater *Albert* med pater *Nootenboom* som diakon og pater *Arno* som subdiakon. Den nye sokneprest minnet i sin preken om Guds ord til profeten: Du skal ikke være redd, jeg er med deg. I vissheten om at Gud er med, ville pateren overta dette embete. Prestens oppgave er å formane, veilede og belære, men også å bebreide. Alt dette, også bebreidelsen (hvem trenger ikke den?) ba pateren menigheten ta imot med det samme kjærlighetens sinnelag som drev presten. I tillit til de troendes forståelse og godvilje ville soknepresten og hans ordensbror gå til sitt arbeid. — Med «Vi elsker vår Kirke» sluttet den vakre gudstjeneste.

Etter festandakten om kvelden ønsket menigheten de nye prester velkommen ved en tilstelning i foreningslokalet. Biskopen og soknepresten minnet om våre tidligere prester, de levende og de døde, og fransiskanernes superior, pater *Notenboom*, uttrykte ordenens glede over å få overta virksomheten i Kristiansand. Han uttrykte ønske om at denne by med tiden måtte bli et fransiskansk sentrum i Norge, et ønske vi alle deler. Etter talenes rekke fikk vi så høve til å knytte den personlige kontakt med våre fremtidige sjelesorgere, og i troen på og håpet om samarbeid i kjærlighet avsluttet vi festen. Fransiskanerne har overtatt ansvaret for St. Ansgars menighet, måtte det bli til signing for prester og menighet.

Hd.

Kristi budskap til ungdommen

Av François Mauriac

Tenk på Kristus som på en som lever — som nå lever — som er i verden og blant millioner av andre har valgt deg. Du er jo og blitt utvalgt av ham når du kjenner ham.

Tenk på Kristus som på den eneste venn som med sitt blikk gjennomskuer det mest skjulte i ditt liv, til og med den del av deg selv som ingen skapning kan trenge inn i — som du selv kanskje ikke kjenner.

Han har sine planer med deg — slik som du er: han vet hva for en helgen, forskjellig fra alle andre helgener, du bærer spiren til og som han ville skape av både det beste og det verste i deg, hvis du ikke stred mot hans kjærlighet.

Ditt livsdrama vil fra først til sist bestå i denne motstand som du gjør mot Kristi tålmodige arbeid med din fremtid.

Vi river uavlatelig ned dette verk i oss som han uavlatelig tar fatt på igjen.

Ungdomsdagen søndag 29. oktober

Som vanlig er også i år ungdomsdagen henlagt til Krist Kongefest søndag 29. oktober. Forbundet håper det er mulig for hvert enkelt lag og hver enkelt menighet å høytideligholde festdagen som en ungdomsdag.

Forbundet overlater selvsagt til hver enkelt menighet eller ungdomslag å ordne arrangementet på den måten som passer best med forholdene i menigheten og de tradisjoner som finnes. Men vi må framholde at det er felleskommunionen som er dagens samlende og viktigste arrangement.

Slik som ungdomsdagen har utviklet seg i de senere år, har den blitt en stor og felles demonstrasjon for alle unge katolikker i Norden. Dens innhold av samhörighet med likesinnete og den faste oppslutning av de unge om Kirken og Kristus Kongen, har bestandig gitt alle som arbeider i ungdomsarbeidet ny inspirerende nåde og arbeidsiver.

Intensjonene for ungdomsdagen har i de siste 4 år vært felles-nordiske, og har hatt disse uttrykk:

1947: Med større frimodighet for Kristi rike.

1948: Større offervilje i Kirkens tjeneste.

1949: Større kjærlighet til Kristus og arbeidet i Hans rike.

Og dette år:

At Kristus må leve i oss!

Det er Forbundets håp og bønn at også ungdomsdagen 1950 må gå inn i rekken av vellykte ungdomsdager, og at intensjonen må bli virkelighet i alle unge og i alle lag.

Hilsen fra

NORSK KATOLSK UNGDOMSFORBUND

Marili Wiskott,
sekretær.

Øivinn Olafsen,
formann.

Du lever i en tid da det ikke er vanskelig å finne Kristus: hans ensomhet peker ham ut for din kjærlighet.

Hans krav er ikke små. Han vil alltid ta imot det du gir ham. Men han krever alt.

Hans kjærlighet er av en slik art at én tanke, ett blikk, ett sukk er nok til å forråde ham. Han krever nemlig ikke bare en ytre holdning, formler, religiøse skikker, men et rent hjerte.

Vi vet nøyaktig hva han venter av oss, vårt svake punkt, den skjulte sprekk som bør fylles. Det finnes et bestemt krav som bare vedkommer oss. Tungt eller lett, ditt kors er hogget etter mål, forskjellig fra alle andre kors.

Kristi vennskap vil i alle situasjoner i ditt liv bestemme din holdning. Regn ikke med å kunne løse noe problem, ikke engang det ubetydeligste, uten ham. Ingenting er forresten ubetydelig for en kristen: alt vedkommer ens evighet.

Han vil gi deg en klar bevissthet om hvem du er: en udødelig sjel, ikke alene, men omgitt av mange andre sjeler. Du har makt til å påvirke disse sjeler til det gode eller til det onde. Hvis nåden avtar i deg, avtar den også i mange andre som støtter seg til deg.

Er du en av Kristi venner, selv om du er aldri så liten, da vil flere få varme i seg av denne ild, få sin del av dette lys. Tok derimot syndens mørke makt over deg, da ville du gjøre blinde dem som du i dag gjør seende. Og mange vil dø av kulde, den dag kjærligheten holder opp å brenne i deg.

Frykt ikke for at Kristus vil dysse deg i søvn. Han vil gjøre deg våken fremfor alle dine jevnaldrende. Han forplikter deg til å holde en fast hånd om ditt hjerte, slik at dine unge lidenskaper ikke får hånd over deg: du vil tvinge dem under deg, disse prektige og stampende hester.

Det er synden som er rutine. Det er synden som forvandler livet til en mekanisme. Kristi vennskap sprenger den glansløse kjede av syndene.

Lastenes hovedtrekk er ensformigheten.

Hvor lang forekommer ikke veien den som går i mørket! —

Kristus selv varsler oss om at han er kommet til jorden for å bringe ild, for å skille ad.

Og du som jeg snakker til, forlanger ikke å hvile. Kjærligheten kjenner ingen hvile.

Kristi religion er noe helt annet enn et nett av innskrenkniger, beskyttelser og forbud. Var den det, ville den aldri føde et levende hjerte. Heller da stikke av!

Men hør: Kristi religion innbyr deg til den fullkomne kjærlighet og derfor innebærer den den største risiko etter verdens målestokk: du risikerer å måtte gi alt.

Hans Høyerverdighet biskopen reiser torsdag 26. oktober til Rom for å ta del i høytidelighetene i forbindelse med den forestående dogmeerklæring om Marias opptagelse i himmelen.

Biskopen venter å være tilbake igjen 4. november.

*

Da St. Olavs redaktør i ovennevnte anledning reiser til Rom og blir fraværende i dagene omkring 1. november, bes alt stoff som ønskes innrykket i neste nr. av St. Olav (2. november) innsendt til redaksjonen innen tirsdag 24. ds.

St. Josephssøstrenes 300 års jubileum

St. Josephssøstrenes 300 års jubileum ble feiret søndag 15. oktober i alle kongregasjonens herværende ordenshus — Oslo, Halden, Fredrikstad, Drammen, Porsgrunn og Kristiansand. Skjønt kongregasjonen ønsket å feire dagen i stillhet med tilbedelse og takksigelse foran Alterets sakrament, strømmet lykkønskningene inn fra søstrenes store venneskare, ikke minst fra tidligere pasienter ved hospitalene og elever ved skolene og den spontane tilslutning til de forskjellige takksigelsesandakter, viser hvilken plass St. Josephssøstrene etter deres 80-årige virke i Norge har inntatt i Kirkens liv innad og utad.

I provinsialhusets vakre kapell i Oslo var der høymesse for søstrene om morgenen, og høytidelig levitt-andakt om aftenen. Pastor I. Hansteen Knudsen forrettet assistert av pastor P. Lowry og pastor dr. G. Vranken. Kapellet var fylt til trengsel. En merket seg representanter fra de andre søsterkongregasjoner i Oslo, samt en lang rekke av våre geistlige.

TAKK!

Må vi på denne måten få lov til å takke for alle hilser og gode ønsker på jubileumsdagen 15. oktober.
St. Josephssøstrene.

Hvem annen enn Kristus har noen gang oppnådd det som han forlanger og oppnår av den menneskelige skapning?

Jeg tenker på visse prester i de fattigste strøk, på den og den karmelittnonne, på den og den søster på et gamlehjem . . .

Han oppnår enda mer av de unge. Hos Trappistene har jeg sett gutter på nitten år hengitt til den evige taushet. Men de gamle munker så like unge ut som disse.

Til verdens falske stikkord: «Ungdommen må rase», svarer Kristus: «Ungdommen må ikke forgå.»

Det er våre synder som avgjør hvor gamle vi er. Vår slitasje er av åndelig art.

Unge gutter og piker, Kristi venner, det kommer an på dere om deres ungdom skal være evindelig.

Det kommer an på dere om dere aldri behøver å bli det aldrende, gamle menneske som bringer tilbake til Kristus et hjerte som verden har vraket, de levninger som dyrene har etterlatt seg.

Hjelp til katolske flyktninger i Norge

Vi er underrettet om at Europahjelpens flyktningshjem i Konnerud ved Drammen omfatter ca. 60 flyktninger fra forskjellige øst-europeiske land. En stor del av disse er helt blinde, mange delvis blinde. Mer enn halvparten av flyktingene er katolikker, som likesom de andre nyter hjemmets utmerkete forpleining. Sjesorgen for disse katolikker utøves av soknepresten i Drammen, pastor E. Laudy, som regelmessig besøker dem og også forretter messen og preker. En og annen gang ordnes det at de kan komme med buss til kirken i Drammen, men det faller i lengden meget kostbart, så mange som det her er tale om.

Under disse forhold har Hs. Høyærv. biskopen, i tillegg til de gjentatte oppfordringer om å bistå de forfulgte og hjemsoekte kristne i Øst-Europa og det fjerne Østen med åndelig hjelp, anmodet St. Olav om å åpne sine spalter for en penge-innsamling til fordel for våre trosfeller i Konnerud-leiren. Midlene vil fortrinnsvis gå til dekning av reiseutgifter i forbindelse med kirkebesøk, til litteratur (evt. også blindeskriftlitteratur) og annet som kan være til trøst og hjelp for flyktingene.

Det skal være oss en dyp glede å ta imot og viderebesørge hvert stort eller lite beløp som måtte komme. Vi er forvissnet om at alle vil føle Biskopens oppfordring som en hjertesak og være med å bringe lys og trøst fra vår hellige religion til våre hårdt rammede trosfeller som landet så helhjertet har tatt imot.

UTLANDET:

VATIKANET

Pavelig formaning til presteskapat.

Pave Pius XII har i en formaning til Kirkens prester trukket opp linjene for de sannheter og normer som ekte prestelig sinnelag og fruktbringende sjelepleie må bygge på. I dokumentet som er på 14 000 ord, oppfordres biskopene til å gjøre alt for å omsette i handling de retningslinjer som er gitt for den eiendom som er betrodd dem.

I formaningen minner paven prestene om at målet for Det hellige år er å bringe alle troende tilbake til den rette lære og til evangeliets ånd. For å nå dette mål, fremholder paven, er det i første rekke nødvendig at forerne for det troende folk lever et hellig liv. Når dette er blitt en kjensgjerning, er den åndelige fornyelsen av de troende også sikret.

Men hensyn til de sosiale spørsmål peker paven på at prestene ikke må stille seg likegyldig til folkets nød. Den helige far hudfletter kapitalismen som ved sin utbytning av det arbeidende folk har gitt næring til kommunismen. Kapital og eiendom i sin nåværende form fyller evangeliets krav bare når de tjener ikke utelukkende den besiddendes interesser men også det almenes. Endelig maner paven prestene til å vise fasthet og mot i kampen mot kommunismen.

Bysantinsk messe i Peterskirken.

En messe etter den bysantinske ritus vil bli lest i Peterskirken den 26. november. Paven vil være til stede.

Feiringen av Det hellige messeoffer etter den bysantinske ritus ved denne anledning skjer med tanke på alle pilegrimer fra land hvor Kirken feirer messen etter denne ritus.

400 tuberkuloseleger i audiens hos Paven.

400 tuberkuloseleger som har vært samlet til en internasjonal kongress i Rom har vært mottatt i audiens hos paven i Castelgandolfo, men de tre leger som møtte fra Sovjetunionen deltok ikke i audiensen.

Den hellige far rettet en særlig takk til *Sir Alexander Fleming*, engelskmannen som oppdaget penicillin og kalte ham «en menneskehetens strålende velgjører som har gjort seg fortjent til hele verdens takk». «Fortsett Deres undersøkelser med utrettelig utholdenhet og med urokkelig tillit,» uttalte paven. Og til kongressens deltagere uttalte paven: «Dere har påtatt dere et veldig arbeide som består i å bekjempe verdens sykdommer. Må guddommelig ledelse hjelpe dere i arbeidet.»

Kongressens hovedtema var bekjempelsen av tuberkulosen.

Tito lyver, hevder Osservatore Romano.

Marsjall Tito's uttalelse til 4 amerikanske kongressmenn om en frigiving av erkebiskop mgr. *Stepinac* ville fremkalle protester hos halvparten av Jugoslavias befolkning som tilhører den serbiske ortodokse kirke fordi erkebiskopen angivelig skal ha samarbeidet med den kroatiske diktator *Pavelic* for med dennes hjelp å få tvangskonvertert ortodokse serbere, stemples av Vatikanets offisielle talerør som løgn. Det faktiske forhold er, fremholder *Osservatore Romano*, at erkebiskop *Stepinac* meget sterkt insisterte på at opptagelsen av konvertitter utelukkende var et kirkelig anliggende. Erkebiskopen fordømte enhver krenkelse av den personlige frihet og eiendomsretten til serberne. Syv år er gått siden han hevet sin stemme til forsvar for dissidentenes frihet. I løpet av disse 7 år er millioner av katolikker i mange europeiske land blitt dømt til å forlate sin egen Kirke etter påbud av Moskvask «ortodoksi». Ingen ortodoks biskop har hevet sin stemme til protest mot disse overgrep. Derimot har de oppmuntret til dem.»

60 000 pilegrimer mottatt i audiens av Paven i 2. uke i oktober.

Over 60 000 pilegrimer var til stede ved de offentlige audienser i Peterskirken og på Petersplassen den 2. uke av oktober. Den hellige far la som vanlig turen over Petersplassen hvor denne gang 31 italienske og 21 utenlandske pilegrimstog var marsjert opp. En særlig plass inntok de cistercienserabbeder som for tiden er samlet i Rom til generalkapitel. Paven ble hilst med stormende begeistring av de mange tusen som var forsamlet.

Jesuitterordenen teller nå 30 578 medlemmer.

Generalatet for Jesuitterordenen meddeler at ordenen nå teller 30 578 medlemmer. Det konstateres med interesse at ordenen særlig i Øst-Europa hvor den er utsatt for så harde forfølgelser kan melde om mange nye kall.

CHINA

Misjonær funnet skutt på en rismark.

Legemet til pater *Joseph Theussin* som var 63 år gammel og tilhørte den hollandske Vincenske misjon i Chiangsi-provinsen i China, ble nylig funnet på en rismark om lag en engelsk mil fra misjonsstasjonen med en kule gjennom hodet.

En tror han er blitt ført fra stasjonen og ut på marken hvor han så er blitt skutt av sine mordere.

Pater Theussin hadde virket i China i 40 år.

ENGLAND

Nå har vi sjansen til å omvende England, uttaler biskop Cowdery av Southwark.

«Vi har en enestående anledning til å forkynne for våre landsmenn den tro som var deres forfedres,» fremholder biskopen av Southwark, *Cowdery*, i et hyrdebrev som ble kunnngjort til Rosenkransfesten. «I løpet av de hundre år som er gått siden hierarkiet ble gjenopprettet har vi hatt en enestående fremgang. Meget har vi ennå å utføre og mere kunne kanskje vært gjort, men vi er jo likevel ikke mer enn mennesker, men ved Guds hjelp er store ting utrettet. Vi ærer de biskoper, prester og legfolk som har arbeidet for å vinne proselytter for vår tro, men Gud alene har vi å takke for veksten...»

Vi ber dere kjære brødre og elskede barn å be uavlatelig for Englands konversjon og vi ber dere fortelle hva vår Kirke er og hva den lærer uten å skjule sannheten og uten å tale uvunnlig til noen.»

De ikke-sosialistiske regjeringene i Europa mer internasjonalt innstilt enn den sosialistiske regjering i England, hevder Arthur Koestler.

«En av de vesentligste grunnsetningene i sosialismen er arbeidet for internasjonal forbrødring. Sosialismen kjemper alltid mot sjåvinismen, nasjonalismen, imperialismen og for internasjonalisme og kosmopolitisme, for å rive ned de ideologiske barrierene mellom folkene... I Vest er Storbritannia den eneste stormakt med en sosialistisk regjering. Like etter krigen fikk Arbeiderpartiet makten, da det ikke trengte ytterligere sosialistisk skolering for å forstå at Europa enten måtte søke sammen i en enhet eller å gå til grunne. Aldri før i historien er det gitt sosialismen en slik sjanse som den som ble gitt det seierrike Arbeiderpartiet i det seierrike England. Hvorledes denne sjanse ble utnyttet kjenner vi nå alle til. For å si det kort: Arbeiderpartiet har motsatt seg alle forsøk som har vært gjort på å samle Europa. De ikke-sosialistiske regjeringene i Frankrike, Tyskland og Italia er i dag mer internasjonalt innstillet enn det sosialistiske England. Svaret finner vi i erklæringen til partiets eksekutivkomité: «Ingen sosialistisk regjering i Europa kan underkaste seg myndigheten til en sammenslutning hvis politikk er avhengig av en ikke-sosialistisk majoritet.» (Arthur Koestler på kongressen for kulturell frihet.)

FRANKRIKE

5862 kirker ble ødelagt i Frankrike under krigen.

5 862 kirker og 2 852 kirkelige bygninger ble helt eller delvis ødelagt ved krigsskader i den siste krig, ifølge tall som nå er offentliggjort i Paris. Tar man tallet på skoler og gymnasier som ble ødelagt med, kommer tallet på kirkelige bygninger som ble skadd og ødelagt opp i 10 000. I dette tall er inkludert kirkebygninger som katedralene i Rouen, Saint Die og Nevers.

Regjeringen har betegnet 745 av disse bygninger som nasjonale monumenter og departementet for bildende kunst bekoster reparasjonene.

Siste år ble gjenreisningen av 245 bygninger finansiert ved statsgaranterte lån.

HOLLAND

135 000 mennesker ser hollandsk pasjonsskuespill.

Pasjonsskuespillene i Tegelen i Holland er sett av om lag 135 000 mennesker av nær sagt alle raser og religioner. Ikke så få har sett spillene opptil seks ganger.

Spillene har i stor utstrekning bidradd til at katolikker som var kommet bort fra Kirken er vendt tilbake igjen.

ITALIA

10 000 pilegrimer besøker hver dag Fransiskus-basilikaen i Assisi.

For tiden besøkes Fransiskus-basilikaen i Assisi hver dag gjennomsnittlig av 10 000 pilegrimer. De fleste er italienerne men også mange pilegrimer fra andre land søker hen til denne basilika. Også pilegrimene fra Norden valfartet til denne basilika i mai måned.

Symbolske ekteskap på kommunistisk ungdomsfest.

En italiensk, kommunistisk ungdomsorganisasjon arrangerte nylig en fest for ungdom hvor det for de deltagende unge gutter og piker ble stillet i utsikt *symbolske ekteskap* som sklule vare i 4 dager. Ifølge det i «Ungdomsbyen» inn-gåtte symbolske ekteskap forpliktet ungdommene seg ved å underskrive «ekteskapsdiplomet» å gi seg hen til hverandre i 4 dager.

JAPAN

Katolsk vekkelse hvor atombomben la alt øde.

Den store mengde av voksne konvertitter vil gjøre Hiroshima til en helt ny by. Den vil reise seg igjen, men som en katolsk by, fremholder jesuitt-pater *Hubert Schiffer*, en tysk misjonær som overlevde katastrofen og som etter å være blitt helbredet for de sår han fikk, nå er vendt tilbake til byen.

For atombomben falt ble Kirkens prester foraktet som

fremmede og dumme folk av den buddhistiske befolkning. Nå har dens ledende menn vendt seg til jesuittene og bedt dem å bli undervist i kristendom.

«Atombomben som ble sluppet over Hiroshima en søvnnig sommerettermiddag og som forvandlet hele byen til en ruinhaug og drepte 200 000 mennesker, forvandlet også en nesten fullstendig buddhistisk by til et fruktbart område for kristendommen, uttaler jesuittpateren.

JUGOSLAVIA

Legger Tito om sin politikk overfor Kirken?

Britisk United Press har sendt følgende melding fra Beograd som imidlertid ennå ikke er bekreftet fra annen kilde:

«Marsjall Tito har nå gjort store innrømmelser til katolikkerne, de serbiske ortodokse og til de protestantiske sektsamfunn i Jugoslavia. Folk av alle trosbekjennelser sier at regjeringen nå har gitt noe etter og ikke blander seg like meget i kirkelige anliggender som tidligere. Regjeringen skal nå også stille seg mer medgjørlig overfor kirkesamfunnene. Den første innvielsen av en katolsk biskop etter krigen har funnet sted i det nordadriatiske område. Flere vil følge for å fylle noen av de ni vakanser i hierarkiet. Folkeskolens barn er ikke lenger forbudt å motta religionsundervisning.

Den jugoslaviske armé har gitt tilbake til den ortodokse kirke det eldste seminaret i Jugoslavia og patriarkens palass i Sremski Karlovci hvor patriarken har sitt hovedsete. Marsjall Tito skal også ha lovet å sikre de ortodokse prester og deres familier økonomisk.

En engelsk students inntrykk.

På den annen side forteller en engelsk student som har tilbrakt en måned i en Britisk Student Brigade utenfor hovedstaden i Kroatia, Zagreb, for å hjelpe til å bygge opp en universitetsby — den eneste katolikk i en gruppe på 50 — følgende:

«Jeg overvar messen to eller tre ganger i Zagreb i St. Stephen's dom. Kirken var fylt til trengsel, men hovedsakelig av eldre folk. Likevel var jeg forbauset over å se så mange unge. Jeg hadde ikke ventet å se en eneste en. Det er tillatt å praktisere religion, men ikke å undervise i religion. Alle skoler er overtatt av staten og i mange tilfelle er munkene og nonnene sendt ut på landet. Undervisning i marxisme ser ut til å ha trengt inn over alt. Det finnes likevel et teologisk fakultet ved universitetet og det er tillatt å undervise i religion i seminarene. Sekulargeistligheten har i det hele tatt sluppet letter fra forfølgelsene enn medlemmene av de religiøse ordner, selv om jeg i Dubrovnik som er den by som mest søkes av turister besøkte både fransiskanerne og dominikanerne. Deres klostre var vel holdt og patrene får følge sitt kall. Jesuittene har en meget vakker kirke der. I Zagreb så jeg et annet sted som tidligere hadde vært kloster men nå var danseplass. Det er vanskelig å oppdage en bestemt plan i de forholdsregler som treffes. Det hele virker meget vilkårlig. Om et sted har en forretningsmessig eller virkelig historisk verdi ser det ut til å bli bevart.

Kommunistene inntar en hånfull innstilling til Kirken. Det finnes meget som en selv kan iaktta og meget som fortelles både av kommunister og ikke-kommunister. En kan se en prestegård som er overtatt av den kommunistiske ungdomsorganisasjon, men hvor man har latt presten få beholde to værelser. En kan se tomte klostre og prester som nå er bønder. En ser kirker som er fulle av folk, kirker som er meget godt vedlikeholdt. Det ser ut som om kommunistene regner med at religionen skal dø ut av seg selv. De har landets ungdom i sin hånd og gir den alle mulige privilegier uten hensyn til politisk innstilling. Religionen er for gamle folk, og så lenge de ikke lager vrovf får de åpenbart praktisere sin religion i fred.»

Protokollutdrag over et møte holdt i republikken Jugoslavias Eksekutivkomité.

Vi ser oss denne gang i stand til å gjengi et utdrag fra en hemmelig protokoll over et møte, holdt av republikken Jugoslavias Eksekutivkomité, hvor selveste marsjall Tito presiderte. Marsjallen uttalte ved denne anledning:

«Kamerater! Dere vet alle meget godt at folket ikke står på vår side. Dette fremgår av det resultat forordningen om utleveringen av kornoverskuddet har gitt. Planen er mislykket for så vidt som vi ikke har fått inn så meget som 50 pst. av det den forutsatte. Våre bønder er slue og trofne, og det har vist seg at det ikke går å banke troen på «illegud» og «gudsmør i Bistriza» ut av dem. Vi har hatt store van-

skeligheter å kjempe med av den grunn. Derfor kommer jeg ikke til å blande meg inn i de religiøse spørsmål. Men om prestene en dag med klokkeklang maner bondene til opprør, vil de melde seg 100 pst. Og våpen har de, det vet vi. Derfor må vi sette presteskaper ut av spillet. Jeg har gitt Bakaric de nødvendige instruksjoner. Det er bare å begynne. Vi har ikke så megen tid til vår disposisjon. Jeg ønsker dere lykke og fremgang i arbeidet.»

Marsjallen forlot deretter møtet.

KOREA

Generalvikaren av Seoul skutt av kommunistene.

Pater Thomas Ri, generalvikaren av Seoul, er blitt henrettet av de nord-koreanske kommunister heter det i en melding fra Taegu. Meldingen sier at pater Ri som hadde overtatt ledelsen av vikariatet i biskop Ro's fravær, ble skutt da han nektet å overgi biskopens hus til kommunistene.

Kommunistene hadde overtatt mange katolske bygninger med det resultat at de er blitt bombet. Blant disse bygningene er seminaret og høyskolen for gutter.

Noen meldinger sier også at mgr. Thomas Quinlan, apostolisk prefekt i Choonchun og pater James Maginn som begge var kanadiere og tilhørte Den columbanske orden, er blitt drept.

TYSKLAND

Øst-Tyskland foran alvorlige kirkekamper.

Livet i Øst-Tyskland «politiseres» i stadig sterkere grad. Selv de mest avsidesliggende steder er utsatt for en voldsom propaganda hvis hensikt er å la kommunismen gjennomsyre både det private og det offentlige liv. Etter Det kommunistiske partis siste kongress — partiet kalles Det sosialistiske enhetsparti — er situasjonen ytterligere tilspisset. En venter at den «overveldende seier» etter valget søndag den 15. oktober vil resultere i en *begynnende kirkekamp* etter tsjekkisk og ungarsk oppskrift.

På den øst-tyske Kristelig-Demokratiske Unions nylig avholdte partikongress fikk lederne forelagt seg et vedtak med nye grunnleggende krav til kirkene, særlig til den evangeliske kirke. Den øst-tyske regjering anmodes om å godkjenne visse kirkeråd og gjennomføre en «positiv nyordning» av forholdet mellom kirke og stat. Ved en «legal» omdannelse av kirkenes ledelse og synodene håper man å få presteskaper og de kristne til å stille seg til rådighet for staten og «fredsbevegelsen». En kirkekonferanse med deltagelse av så vel geistlige som legfolk skal tvinges til å utforme «et folkekirkelig program» for kirkenes nyordning.

Kravene har en ultimativ karakter og rommer en alvorlig advarsel til den ansvarlige konferanse.

På katolsk hold i Berlin gir man uttrykk for den oppfatning at disse krav har skapt en ny kirkepolitisk situasjon som må betraktes som den alvorligste siden 1945. En hadde ikke regnet med at Den kristelig-demokratiske union vill ta disse krav opp til behandling. Hittil har katolske geistlige ikke vært tvunget til å ta del i de s.k. «prestekonferanser». Man har imidlertid inntrykk av at kommunistene i Øst-Tyskland nå vil legge alle kirker under staten for å utnytte dem politisk.

På evangelisk hold sammenlignes situasjonen med 1933 da nasjonalsosialistene endret den kirkelige valgrett for å oppnå større innflytelse på kirkeledelsen. En ser i øynene det faktum at det forestår en ny fase i den kirkekamp som pågår i Øst-Tyskland.

I ansvarlige evangeliske kretser har man allerede tatt skarpt til orde mot disse krav og lederne av Den kristelig-demokratiske union bebredes for at de har tatt kravene opp til behandling.

Det bes om de troendes forbønn
for

ODD TANGEN

som avgikk ved døden den 12. oktober 1950, 30 år gammel, styrket med Kirkens hellige Sakramenter.
R. I. P.

For St. Torfinns menighet, Hamar,
Soknepresten.

OSLO

T. S. JACOBSEN

BEGRAVELSESBYRA

Ullevålsv. 1 - Oslo

Tlf. 33 23 34 - 33 22 46

Privat 41 64 78 - 69 43 72

NORENBERG & CO. A.S

— Margarinfabrikk —

OSLO

Leverandør av den bekjente
«NOCO» margarin

Spesialforretning i
RUSTFRITT STÅL
for sykehusene

KNUT JUUL CHRISTIANSEN

Stortingsplass 7 II

Tlf. 33 36 24 - Oslo

Tlgr.adr.: RUSTFRIKNUT

**Beste
og hurtigste
slipemiddel
for lager og
ventiler**

Kom og se!!

Blomster

Frukt

Grønnsaker

A. KNUDSEN

Akersveien 14 - Oslo

**HANS KARLSEN
MALERFORRETNING**

Utfører all slags
malerarbeid

Tordenskjoldsgt. 6 B

Tlf. 41 07 76 - Oslo

Legg merke til

hvem som averterer i

ST. OLAV!

HANS EKJORD

Farvehandel

St. Olavs gt. 3 - Oslo

Tlf. 42 16 13 - Etabl. 1898

FREDRIKSTAD

OLAVES HANSENS EFTF.

Kåre Kristiansen

Onsøybryggen

Fredrikstad

Til parkett og linoleum:

HUGOS boneolje

TEKN. KJEM. fabrikk «HUGOS»

Fredrikstad

KJØTTFORSYNINGEN

Fredrikstad

Tlf. 2855

**A/S DET NORSKE
CHEVIOTSPINDERI**

Fredrikstad

Telefon 2612 - 2613

**FREDRIKSTAD BLIK- &
METALVAREFABRIK**

Andresen & Müller

Mek. Verksted - Blikkemballasje
og metallvarer av enhver slags -
Jernfat i alle størrelser og for et-
hvert øyemed - Isenkramartikler -
Elektrisk og Autogensveising -
Stanseartikler

OSLO

Johan Olsen & Sønner

Murmester og Entreprenørforretning

Kongensgt. 17 - Oslo

Etabl. 1896

Tlf. 42 50 85 - 42 52 23

**SPARING ER LAGRING
AV KRAFT SOM BE-
NYTTES I DET BELEI-
LIGE ØYEBLIKK**

«KLAR»

Fåes i banker over hele landet